

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenów górniczych w Lucinach i Mechlinie**

Opracowanie:
mgr Zuzanna Bąkowska

Poznań, listopad 2017 r., styczeń* 2018 r.
*zmiany wynikające z opiniowania i uzgadniania

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania	3
2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
4. Metody pracy i materiały źródłowe	6

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu opracowania i sąsiedztwa oraz przyrodnicze powiązania z otoczeniem	9
6. Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	10
6.1 Rzeźba terenu	10
6.2 Warunki geologiczno-gruntowe	10
6.3 Warunki wodne	11
6.4 Gleby	13
6.5 Szata roślinna i świat zwierzęcy	13
6.6 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	14

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu planu	17
7.1 Cel opracowania projektu planu	17
7.2 Ustalenia projektu planu	18
7.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	19
7.4 Potencjalne skutki braku realizacji ustaleń projektu planu	21
7.5 Istotne dla projektu planu zapisy zawarte w ustawach	22
7.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	23
8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu, w tym:	24
8.1 Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	24
8.2 Oddziaływanie na warunki podłoża	25
8.3 Oddziaływanie na warunki wodne	25
8.4 Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	25
8.5 Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	26
8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	26
8.7 Oddziaływanie na ludzi	26
8.8 Oddziaływanie na krajobraz	27
8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne	27
8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	27
9. Rozwiązania alternatywne	27
10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko	28
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania	28
12. Streszczenie	29

ZAŁĄCZNIKI

1. Projekt mpzp terenów górniczych w Lucianach i Mechlinie	
--	--

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych w Lucinach i Mechlinie. Plan ten został wywołany uchwałą Nr 307/XXXII/2017 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 kwietnia 2017 r.

Opracowanie obejmuje dwa obszary na gruntach gminy Śrem, o łącznej powierzchni ok. 6,5 ha, położone w obrębach: Mechlin (działka nr ewid. 324/13) i Luciny (działki nr ewid. 223/2 i 223/4).

Na obszarze w Lucinach prowadzona była eksploatacja kopalni ze złoża kruszywa naturalnego. W sąsiedztwie występują tereny użytkowane rolniczo, lasy, łąki. W dalszej odległości zlokalizowane są niskie budynki mieszkalne jednorodzinne z dachami zarówno płaskimi jak i stromymi, niskie budynki wielorodzinne z dachami płaskimi, gospodarstwa rolnicze.

Również na obszarze w Mechlinie prowadzone było wydobywanie kruszywa naturalnego. W sąsiedztwie zlokalizowana jest niska zabudowa (głównie mieszkaniowa jednorodzinna) z dachami stromymi, wraz z zagospodarowaną zielenią w postaci przydomowych ogrodów. W otoczeniu występują tereny rolne, łąki, lasy.

W granicach opracowania położone są tereny, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Łęgi Mechlińskie” (uchwała Nr 439/XLIV/2017 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 marca 2014 r. - Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 09.05.2014 r. poz. 3008), zgodnie z którym działka o nr ewid.: 324/2, obręb Mechlin, przeznaczona jest pod tereny rolnicze oznaczone symbolem 5R,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Luciny (uchwała Nr 361/XXXVII/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 19 września 2013 r. - Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 21.10.2013 r. poz. 5677), zgodnie z którym działki o nr ewid.: 223/2 i 223/4, obręb Luciny, przeznaczone są pod tereny rolnicze oznaczone symbolem 2R.

2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2017 r., poz. 1405 ze zm.) na organie administracji opracowującym m. in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. planu. W tym zakresie ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 519 ze zm.). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza

oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim określić:

- przeznaczenia terenu oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska. Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analizie i ocenie podlega projekt planu wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny do niniejszego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Przy czym – zwrócić należy uwagę na fakt, iż zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* organ opracowujący projekt mpzp może – po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym odstąpić od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzana jest prognoza, jeśli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Art. 48 ust. 1a tej ustawy określa, iż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu stanowiącego niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji

dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny

prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 519 ze zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1121),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1161),
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych w Lucinach i Mechlinie.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas klimatu województwa Wielkopolskiego, R. Farat (red.), IMGW w Poznaniu, 2004,
- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoneiony fizyczno-geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo

- Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
 - Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
 - Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET–POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
 - Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995,
 - Meteorologia i klimatologia dla rolników, J. Gumiński, Warszawa 1954,
 - Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu (<http://www.fineprint.com>), 2002,
 - Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruk, Poznań 2005,
 - Parki krajobrazowe w Polsce, red. G. Rąkowski, Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa, 2002,
 - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, WIOŚ, Poznań, 2011,
 - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012, WIOŚ, Poznań, 2013,
 - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013, WIOŚ, Poznań, 2014,
 - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2014, WIOŚ, Poznań, 2015,
 - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015, WIOŚ, Poznań, 2016,
 - Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruk, Poznań 2005.
 - Śrem, Z. Szmidt 1994, WBP, Poznań, 1994.

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza dla obszaru planu,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-143-C, Śrem, Główny Geodeta Kraju, 2005,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-142-D, Czempin, Główny Geodeta Kraju, 2004,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N-33-143-C, Śrem, Główny Geodeta Kraju, 2001,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N-33-142-D, Czempin, Główny Geodeta Kraju, 2001,
- mapa glebowo-rolnicza dla gminy Śrem.

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr 307/XXXII/2017 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych w Lucinach i Mechlinie,
- Uchwała Nr 439/XLIV/2017 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łęgi Mechlińskie” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 09.05.2014 r. poz. 3008),

- Uchwała Nr 361/XXXVII/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 19 września 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Luciny (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 21.10.2013 r. poz. 5677),
- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Delegatura w Lesznie, wrzesień 2013 r.,
- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2013, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Delegatura w Lesznie, wrzesień 2014 r.,
- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2014, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Delegatura w Lesznie, wrzesień 2015 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Śrem na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Śrem na lata 2008-2011, z perspektywą na lata 2012-2015,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017, Poznań, 2012,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 (M.P. Nr 101, poz. 1183),
- Plan gospodarki odpadami dla Gminy Śrem na lata 2008-2011, z perspektywą na lata 2012-2015,
- Raport o stanie środowiska w gminie Śrem 2000 - 2004, Urząd Miejski w Śremie, 2005,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007–2013, Warszawa 2007,
- II Polityka ekologiczna Państwa, Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010, Warszawa 2002,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,
- dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
- dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
- dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.

- Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
 - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
 - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008),
 - dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy
 - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z dnia 4 lutego 2003 r. Nr 16, poz. 149).

Inne źródła:

- wizje terenowe,
- <http://maps.geoportal.gov.pl>,
- gis.srem.pl,
- www.srem.pl,
- <http://www.unia.srem.com.pl/.gov.pl>
- baza.pgi.gov.pl
- www.poznan.pios.gov.pl,
- www.poznan.wios.gov.pl,
- www.wzdw.pl.

Powyższe materiały, w połączeniu z wizjami terenowymi, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono badania terenowe, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Prognoza została opracowana w zakresie, jaki umożliwił stan dostępnych informacji a także stopień szczegółowości zapisu planu.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu opracowania i sąsiedztwa oraz przyrodnicze powiązania z otoczeniem

Tereny opracowania, o łącznej powierzchni ok. 6,5 ha, położone są w gminie Śrem w Wielkopolsce; jeden z obszarów zlokalizowany jest w miejscowości Luciny, drugi teren w

miejsowości Mechlin.

Na obszarze w Lucinach prowadzona była eksploatacja kopalin ze złoża kruszywa naturalnego. W sąsiedztwie występują tereny użytkowane rolniczo, lasy, łąki. W dalszej odległości zlokalizowane są niskie budynki mieszkalne jednorodzinne z dachami zarówno płaskimi jak i stromymi, niskie budynki wielorodzinne z dachami płaskimi, gospodarstwa rolnicze.

Również na obszarze w Mechlinie prowadzone było wydobywanie kruszywa naturalnego. W sąsiedztwie zlokalizowana jest niska zabudowa (głównie mieszkaniowa jednorodzinna) z dachami stromymi, wraz z zagospodarowaną zielenią w postaci przydomowych ogrodów. W otoczeniu występują tereny rolne, łąki, lasy.

Obszary opracowania obsługiwane są komunikacyjnie dojazdami i drogami gruntowymi. Główne drogi zlokalizowane w sąsiedztwie są drogami asfaltowymi, do których prowadzą wspomniane dojazdy i drogi wewnętrzne.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1 Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego gmina Śrem rozciąga się w trzech regionach geograficznych:

- Pradolina Warszawsko-Berlińska (Kotlina Śremska),
- Pojezierze Wielkopolskie (Równina Wrzesińska),
- Pojezierze Leszczyńskie (Równina Kościańska, Pojezierze Krzywińskie, Wał Żerkowski).

Badany teren zlokalizowany jest w mezoregionie Równina Wrzesińska (315.56), należącym do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315). Równina Wrzesińska od północy i wschodu graniczy z Pojezierzem Gnieźnieńskim, od południa z Kotliną Śremską i Doliną Konińską, natomiast od zachodu z Poznańskim Przełomem Warty.

Obszar gminy został objęty czterokrotnym zlodowaceniem, jednakże decydujący wpływ miało zlodowacenie środkowopolskie. Na obszarze opracowania Warta zmienia kierunek z równoleżnikowego na południkowy. Powodem tego jest krawędź wysoczyzny, na którą trafia Warta.

Rzeźba obszarów objętych projektem miejscowego planu nie jest zróżnicowana i nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu.

6.2 Warunki geologiczno-gruntowe

Według mapy hydrograficznej na terenach opracowania oraz w sąsiedztwie występują: grunty o przepuszczalności średniej (piaski i skały lite silnie uszczelnione), zmiennej (grunty organiczne) i zróżnicowanej (grunty antropogeniczne) zarówno w Lucinach, jak i w Mechlinie. Analizowane tereny zlokalizowane są na utworach czwartorzędowych, na madach, mułkach, piaskach i żwirach rzecznych.

6.3 Warunki wodne

Obszar opracowania w całości należy do dorzecza Warty, do którego dochodzą liczne strumienie. Analizowane tereny znajdują się w zasięgu działu wodnego III rzędu.

Poziom zalegania wód gruntowych na obszarze opracowania wraz z otoczeniem mieści się na głębokości 1-2 m p. p. t. zarówno w Lucinach, jak i w Mechlinie. Na terenie opracowania w Lucinach zlokalizowany jest rów melioracyjny.

Dodatkowo zgodnie z mapą hydrograficzną w pobliżu terenu opracowania w Lucinach zlokalizowana jest studnia o głębokości do zwierciadła wody 1,7 m, następuje przerzut wody czystej w kierunku północnym. Z kolei w sąsiedztwie analizowanego obszaru w Mechlinie znajduje się izolowane zagłębienie bezodpływowe ewapotranspiracyjnego, następuje też przerzut wody czystej w kierunku zachodnim.

Ze względu na występujące grunty, omówione w rozdziale 6.2, przepuszczalność podłoża na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie jest średnia (piaski i skały lite silnie uszczelnione), zmienna (grunty organiczne) i zróżnicowana (grunty antropogeniczne).

W ramach przeprowadzonego w 2014 roku monitoringu operacyjnego wód podziemnych dla jednolitych części wód podziemnych, na obszarze powiatu śremskiego wyznaczono jedną jednolitą część wód podziemnych (JCW Pd Nr 73), gdzie w otworze w Dąbrowie stwierdzono wody gruntowe II klasy – wody dobrej jakości, w otworze w Orkowie stwierdzono wody gruntowe III klasy – wody zadowalającej jakości, w otworze Śrem wody gruntowe IV klasy – wody niezadowalającej jakości, w otworach Mchyl i Książ Wielkopolski wody wgłębne III klasy (za: Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2015).

W ramach monitoringu wód podziemnych pod kątem podatności wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, przeprowadzonego na ujęciu w Mórce stwierdzono utrzymujące się zanieczyszczenie azotanami (pow. 50mg/l) (za: Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2015).

Przeprowadzone w 2015 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wykazały w ramach jesiennego opróbowania:

- wody podziemne klasy II w Orkowie,
- wody podziemne klasy IV w Śremie,
- wody podziemne klasy III w Dąbrowie,

(wody II klasy – wody dobrej jakości, III klasy – wody zadowalającej jakości, natomiast IV klasy – wody niezadowalającej jakości).

Na terenie powiatu śremskiego wyznaczono Jednolite Części Wód płynących: Kanał Mosiński (od źródeł do Kani), Racocki Rów, Kanał Graniczny, Pyszaca, Młynisko. Dopływ z Lucin, Kanał Szymanowo - Grzybno, Kanał Książ, Warta – od Moskawy do Pyszacej i od Pyszacej do Kopli. Dodatkowo wyznaczono cztery jednolite części wód stojących - jeziora: Grzymisławskie, Dolsko Wielkie, Mórka, Ostrowieczno.

Na terenie gminy Śrem wyznaczono Jednolite Części Wód Powierzchniowych RZEKI:

- Dopływ z Gaj. Czmoń (Kod PLRW600017185572, typ: potok nizinno piaszczysty, status: naturalna, o słabej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Dopływ z Lucin (Kod PLRW600017185556, typ: potok nizinno piaszczysty, status: naturalna, o słabej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Głuszynka (Kod PLRW6000251857489, typ: ciek łączący jeziora, status: naturalna, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Kanał Graniczny (Kod PLRW600017185532, typ: potok nizinno piaszczysty, status: naturalna, o słabej ocenie stanu i niezagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Kanał Książ (Kod PLRW600017185529, typ: potok nizinno piaszczysty, status: silnie zmieniona, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Kanał Szymanowo – Grzybno (Kod PLRW600017185589, typ: potok nizinno piaszczysty, status: silnie zmieniona, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Młynisko (Kod PLRW600017185552, typ: potok nizinno piaszczysty, status: naturalna, o słabej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Olszynka (Kod PLRW600017185694, typ: potok nizinno piaszczysty, status: silnie zmieniona, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Pysząca (Kod PLRW600017185549, typ: potok nizinno piaszczysty, status: naturalna, o umiarkowanej ocenie stanu i niezagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Racocki Rów (PLRW60002518567299, typ: ciek łączący jeziora, status: naturalna, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Warta – od Moskawy do Pyszącej (Kod PLRW600021185539, typ: wielka rzeka nizinna, status: silnie zmieniona, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);
- Warta – od Pyszącej do Kopli. (Kod PLRW60002118573, typ: wielka rzeka nizinna, status: silnie zmieniona, o złej ocenie stanu i zagrożonej ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych);

Dodatkowo w gminie wyznaczono Jednolite Części Wód Powierzchniowych JEZIORA : Mórka, Ostrowieczno, Grzymisławskie.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, sporządzonymi przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki część terenu objęta projektem w obrębie Mechlin (działka nr 150/2) znajduje się w granicach obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Pod względem hydrologicznym teren opracowania położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych wydzielonego w utworach czwartorzędowych (GZWP 150 Pradolina Warszawa – Berlin). Pradolina ma znaczenie ponadregionalne, ze względu na zasięg – równoleżnikowo przecina Wielkopolskę, rozciągając się na zachód i wschód.

6.4 Gleby

Na terenach opracowania oraz jego sąsiedztwie występują następujące gleby:

I. w Lucinach:

1. użytki zielone średnie, gleby murszowo-mineralne i murszowate na piaskach gliniastych lekkich pylastych zalegających płytko (na głębokości do 50 cm) na piaskach luźnych,
2. gleby rolniczo nieprzydatne (nadające się p[od zalesienie),
3. lasy, gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne na piaskach luźnych,
4. użytki zielone słabe i bardzo słabe, gleby murszowo-mineralne i murszowate na piaskach luźnych,
5. kompleks żytnio-łubinowy, gleby bielcowe właściwe i pseudobielcowe na piaskach luźnych;

II. w Mechlinie:

1. kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) dobry, gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne na piaskach gliniastych lekkich pylastych zalegających średnio głęboko (na głębokości 50-100 cm) na piaskach luźnych,
2. kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby, gleby bielcowe właściwe i pseudobielcowe na:
 - piaskach słabo gliniastych pylastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
 - piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
6. kompleks żytnio-łubinowy, gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne, piaski słabo gliniaste zalegające zarówno płytko, jak i średnio głęboko na piaskach luźnych,
7. użytki zielone średnie, czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare na piaskach słabo gliniastych.

6.5 Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar opracowania i jego sąsiedztwo cechuje się uproszczonym krajobrazem, przekształconym przez działalność człowieka, zarówno poprzez wprowadzenie zabudowy, prowadzoną działalność wydobywczą, jak i działalność rolniczą. Występują rośliny uprawne, towarzyszące im zbiorowiska chwastów zbożowych, a także roślinność przydroży i miedz śródpolnych. W zakresie flory na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie można wyróżnić pola uprawne, zieleń urządzoną terenów zabudowanych, kompleksy leśne oraz roślinność towarzysząca ciekom wodnym.

Fauna na obszarze opracowania jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju, przy czym ze względu na naturalne kompleksy leśne i poblize rzeki i jezior, zwierzęta tam występujące mogą pojawiać się również na obszarze objętym opracowaniem. Wśród ssaków są to: sarny, zające, wiewiórki, lisy,

Na obszarach, w których sąsiedztwie znajdują się wody powierzchniowe, występuje

roślinność charakterystyczna dla obszarów podmokłych (trzciny, trawy).

W trakcie przeprowadzonych inwentaryzacji nie stwierdzono występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (t.j. Dz.U. Z 2016 r., poz. 2134 ze zm.), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. Z 2014 r., poz. 1409), a także gatunki z tzw. Dyrektywy Siedliskowej. Przy czym, mając na uwadze czas, w którym inwentaryzacje zostały przeprowadzone, nie wyklucza się występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną i wymienionych w ww. dokumentach.

6.6 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar opracowania według podziału rolniczo-klimatycznego R. Gumińskiego położony jest w dzielnicy środkowej. Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jest to jeden z najsuchszych regionów Polski; średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm, a w miesiącu najwyższych opadów w ciągu roku (lipcu) wynosi poniżej 80 mm. W latach ciepłych zdarza się średni roczny opad w wysokości 450 – 500 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8°C. Miesiącem najchłodniejszym jest styczeń, gdy średnia temperatura wynosi około -2°C, w miesiącu najcieplejszym (lipcu) średnia temperatura sięga 18°C. Liczba dni mroźnych waha się pomiędzy 30 a 60, a ogólna liczba dni z przymrozkami pomiędzy 100 a 110. Na obszarze pokrywa śnieżna zalega 38 – 60 dni, natomiast okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

Klimat Śremu kształtowany jest masami powietrza polarnomorskiego znad oceanu Atlantyckiego. Występuje również powietrze polarno-kontynentalne (znad środkowej Rosji), powietrze z północy, a także zwrotnikowe. Czynniki te powodują, że klimat gminy jest łagodny. Dominujące wiatry na omawianym obszarze pochodzą z kierunków południowo-zachodniego oraz zachodniego, a średnia ich prędkość wynosi 3 m/s. Latem powoduje to zwiększenie zachmurzenia, spadek temperatury i wzrost wilgotności powietrza. Zimą, wspomniane powyżej masy powietrza powodują ocieplenie, które prowadzi do gwałtownych odwilży (za: Raport o stanie środowiska w gminie Śrem).

Na terenach, gdzie rzeźba terenu nie charakteryzuje się dużym urozmaicheniem, występuje topoklimat charakterystyczny dla terenów płaskich i słabo zainwestowanych. Odznacza się on brakiem emisji ciepła antropogenicznego i słabą szorstkością terenu, co wpływa na brak możliwości osłabienia siły wiatru. Na obszarach o bardziej urozmaiconej rzeźbie, w obniżeniach terenu, zaobserwować można osłabienie siły wiatru i zaleganie powietrza zanieczyszczonego.

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Śrem” z marca 2008 r. badania stanu czystości powietrza na obszarze gminy Śrem prowadzono w latach 1997 – 2003 przez PPIS na obszarze miejskim przy ul. Wiejskiej oraz przez IMGW i WIOŚ w Grzymysławiu na obszarze pozamiejskim. W pierwszym punkcie nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego, a w roku 2004 odnotowano nieznaczny spadek poziomu zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki (27,5% wartości

dopuszczalnego stężenia średniorocznego), natomiast zanieczyszczenie pyłem zawieszonym utrzymało się na takim samym poziomie, jak w roku 2002 (poniżej dopuszczalnego stężenia średniorocznego). Z kolei w punkcie drugim, badania określające poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu oraz dwutlenkiem siarki nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych tych zanieczyszczeń. Jednocześnie wartości stężeń dwutlenku siarki nie zmieniają się znacząco (około 25% dopuszczalnego stężenia średniorocznego – ze względu na ochronę roślin), gdy stężenia dwutlenku azotu nieznacznie wzrastają.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza gmina Śrem należąca do powiatu śremskiego położona jest w zasięgu strefy wielkopolskiej dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłe ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu. „Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2012” opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2013 roku wykazała, iż w strefie wielkopolskiej, w wynikach wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, ze względu na brak przekroczeń na stanowiskach pomiarowych dopuszczalnych poziomów stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu (suma zawartości metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀), benzenu, tlenku węgla, pyłu PM_{2,5} wszystkie strefy zaliczono do klasy A, gdzie A to klasa, gdzie stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Z kolei ze względu na stężenie pyłu PM₁₀, arsenu, kadmu, niklu, benze(o)pirenu – całkowita zawartość w pyłe zawieszonym PM₁₀, ozonu zaliczono do klasy C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe).

W „Rocznej ocenie jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2013” opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2014 roku wg klas wynikowych klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, pyłu PM_{2,5}, klasy C dla poziomu docelowego ozonu (przy czym w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego), poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀, poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu.

Jednocześnie w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin strefę wielkopolską przypisano do klasy A dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, podobnie jak dla ozonu, przy czym w przypadku celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

W „Rocznej ocenie jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2014” (opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2015 roku) wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenek azotu, ołowiu, pyłu PM_{2,5}, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, poziomu docelowego ozonu (przy czym w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2), klasy C dla poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀, poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu.

Jednocześnie w oparciu o kryteria odniesione do ochrony roślin strefę wielkopolską

przypisano do klasy A dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, podobnie jak dla ozonu, przy czym w przypadku celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

W „Rocznej ocenie jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2015” (opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2016 roku) wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, poziomu docelowego ozonu (przy czym w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2), klasy C dla poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM10, pyłu PM2,5, poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu.

Jednocześnie w oparciu o kryteria odniesione do ochrony roślin strefę wielkopolską przypisano do klasy A dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, podobnie jak dla ozonu, przy czym w przypadku celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2016” opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2017 roku wykazała, iż strefę wielkopolską, w wynikach wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, zaliczyć można do klasy A, ze względu na brak przekroczeń na stanowiskach pomiarowych dopuszczalnych poziomów stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu (suma zawartości metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10), arsenu, kadmu, niklu, benzenu, tlenku węgla, do klasy C ze względu na poziom docelowy ozonu (przy czym w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego). Z kolei ze względu na stężenie pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu – całkowita zawartość w pyłe zawieszonym PM10, zaliczono do klasy C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe).

Jednocześnie w oparciu o kryteria odniesione do ochrony roślin strefę wielkopolską przypisano do klasy A dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, podobnie jak dla ozonu, przy czym w przypadku celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2 (poziom stężenie zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego).

Lokalnymi źródłami hałasu mogą być drogi o dużym natężeniu ruchu i linie kolejowe. Odległości do jakich mogą dochodzić uciążliwości są znaczące. Niemniej jednak nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego na drogach na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie.

W czerwcu 2007 r. zostały przeprowadzone badania w celu rozpoznania terenów szczególnego zagrożenia hałasem. Badania te przeprowadzono w 3 punktach pomiarowych w porze dziennej (od 6 do 22 godz.) przy przeciętnym ruchu samochodowym, tj. w dni powszednie:

- 1 punkt przy drodze nr 432 (stanowisko 1 - na linii zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie ul. Chłapowskiego - wjazd z kierunku Leszna),
- 2 punkty przy drodze nr 434 (stanowisko 2 na ul. Powstańców Wlkp. - rejon ul. Modrzewskiego - wjazd z kierunku Gostynia i Rawicza oraz stanowisko 3 na wysokości bloku mieszkalnego nr 28 przy ul. Poznańskiej - wyjazd w kierunku Kórnik i Wrześni).

Wykonane pomiary wykazały brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na stanowisku 3. Na stanowisku 1 równoważny poziom dźwięku był niewiele różniący się od wartości granicznej: 60,52 dB. Natomiast przekroczenia stwierdzono na stanowisku 2 – 63,8 dB (A). W tym punkcie poziom hałasu był najbardziej wyrównany i wysoki: przekroczenia poziomu 60 dB stwierdzono w ciągu wszystkich godzin prowadzenia pomiarów, z maksymalnym godzinowym poziomem dźwięku wynoszącym 65,5 dB (A) (za: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Śrem).

W 2010 r. na terenie gminy Śrem Inspekcja Ochrony Środowiska przeprowadziła badania z zakresu monitoringu hałasu komunikacyjnego w mieście Śrem przy ul. Kilińskiego. Poziom hałasu w nocy zostały przekroczone wyniósł 53,7 dB, gdzie poziom dopuszczalny to 50 dB, natomiast poziom w porze dnia norm nie przekroczył - wyniósł 59,1 dB (poziom dopuszczalny 60dB) (za: Program Ochrony Środowiska dla gminy Śrem na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020).

W roku 2012 dla powiatu śremskiego wykonano mapy akustyczne, dla dróg wojewódzkich 310 (Śrem, ul. Gen. Sikorskiego, Al. Solidarności), 432 (Śrem, ul. Kilińskiego, ul. Grunwaldzka – Staszica – Gostyńska, 434 – obwodnica Zbrudzewa). Z powodu zmiany dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku opracowane mapy akustyczne wymagają aktualizacji (za: Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej...).

Jak wspomniano powyżej, na terenie opracowania oraz w jego sąsiedztwie nie ma punktu pomiarowego, stąd nie ma możliwości powołania się na dane konkretnie odnoszące się do analizowanego obszaru.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu planu

7.1. Cel opracowania projektu planu

Jednym z celów sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania, w tym dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

Zasadniczym celem opracowania niniejszego planu miejscowego jest umożliwienie kontynuacji eksploatacji kopalin ze złóż. Dalsze wydobywanie jest utrudnione przez zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem analizowane obszary obejmują w swych granicach tereny rolnicze oraz łąk i pastwisk. Projekt planu ustala przeznaczenie analizowanych obszarów - tereny górnicze, przy czym Studium... umożliwia wprowadzenie takiej funkcji zarówno na terenach rolniczych jak i na terenach łąk i pastwisk

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest stworzenie całościowego rozwiązania urbanistycznego w połączeniu z sąsiedztwem oraz opracowanie sposobów zagospodarowania terenów o określonych walorach krajobrazowych, wraz z elementami infrastruktury technicznej oraz określenie dla niego szczegółowych i optymalnych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i ochronnych.

7.2 Ustalenia projektu planu

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie: tereny górnicze: 1– 2PG.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasad kształtowania krajobrazu oraz wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych w projekcie planu ustalono lokalizację obszarów górniczych i pasów ochronnych.

W zakresie tym dopuszcza się lokalizację m. in.:

- terenu obsługi technicznej, w zależności od sposobu i postępu eksploatacyjnego;
- dróg wewnątrzzakładowych oraz tymczasowych obiektów budowlanych, takich jak: parkingi dla potrzeb własnych i klientów oraz obiekty mieszczące pomieszczenia socjalne i sanitarne na terenie obsługi technicznej.

Dopuszczono również zmianę przebiegu rowu melioracyjnego zlokalizowanego na terenie 1PG zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu znalazły się także zapisy niezbędne dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. W planie ustalono:

- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie ścieków bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- wykorzystanie zgromadzonych mas ziemnych, w tym próchnicznej warstwy gleby do prac rekultywacyjnych;
- przeznaczenie wyrobisk, po ich wyeksploatowaniu, na zbiorniki wodne i zieleń, a pasów ochronnych na tereny zieleni.

Zapisy projektu planu odnoszą się także w sposób szczegółowy do prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na analizowanym terenie, co zostanie szerzej omówione w rozdziale 8.3 niniejszej prognozy.

Natomiast w zakresie infrastruktury technicznej przewiduje się m.in. możliwość utrzymania istniejących urządzeń infrastruktury technicznej z dopuszczeniem rozbudowy, przebudowy i rozbioru, zaopatrzenie z urządzeń infrastruktury technicznej w energię elektryczną, zaopatrzenie w wodę ze źródeł indywidualnych.

Jednocześnie w planie w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustalono zakaz zabudowy, za wyjątkiem tymczasowych obiektów budowlanych, niezbędnych do funkcjonowania zakładu górniczego (m.in. obiekty mieszczące pomieszczenia socjalne i sanitarne).

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych ustalono:

1. uwzględnienie warunków i ograniczeń, wynikających z lokalizacji w granicach terenów 1PG i 2PG w granicach głównego zbiornika wód podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin;
2. wydobywanie systemem odkrywkowym kruszywa naturalnego ze złoża „Luciny LK” na terenie 1PG;

3. wydobywanie systemem odkrywkowym kruszywa naturalnego ze złoża „Mechlin” na terenie 2PG;
4. szerokość pasów ochronnych, zgodnie z rysunkiem:
 - a) od użytków rolnych: 6,0 m,
 - b) od drogi: 10,0 m,
 - c) od użytków leśnych: 12,0 m,
 - d) od rowu melioracyjnego: 10,0 m.

7.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. określa, iż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Na terenie gminy Śrem obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Śrem. W dokumencie tym analizowane obszary obejmują w swych granicach tereny rolnicze oraz łąk i pastwisk.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznacza analizowane obszary pod tereny górnicze, przy czym Studium... umożliwia wprowadzenie takiej funkcji zarówno na terenach rolniczych jak i na terenach łąk i pastwisk.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego są lokalne programy ochrony środowiska oraz Krajowy plany gospodarki odpadami, a także zgodny z nim Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego. Zapisy analizowanego projektu planu nie naruszają ustaleń powyższych dokumentów. Również zapisy w zakresie ochrony środowiska, poprzez dostosowanie do obowiązującego prawa nie są sprzeczne z Programem ochrony środowiska dla Gminy Śrem.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planu miejscowego należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
2. dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
3. dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),

4. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
5. dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22.12.2000)
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
7. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
8. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
9. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu. Art. 17 konwencji o Różnorodności Biologicznej Sporządzona w Rio de Janeiro każda ze stron ratyfikujących konwencję: „wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach”.

Art. 11. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej określa: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska”. Z kolei art. 191 w/w traktatu, określa cele polityki Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska naturalnego:

- zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska,
- ochrona zdrowia ludzkiego,
- ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Ustalenia zawarte w ww. dokumentach mają zastosowanie przy sporządzaniu dokumentów strategicznych na szczeblach niższych (krajowych, regionalnych i lokalnych)

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania miejscowego planu, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu planu, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania planu, jak i po jego zakończeniu. Ponadto

społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego planu jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń planu i jego częstotliwość.

Ponadto powyższe cele uwzględniono w projekcie planu poprzez wprowadzenie zapisów dla projektowanej funkcji, mających na celu ograniczenie do minimum kolidowanie z walorami przyrodniczymi.

Art. 74 Konstytucji RP nakłada obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Z kolei art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi, że „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Zgodnie z tym podczas opracowywania dokumentów strategicznych konieczne jest branie pod uwagę wymagań dotyczących ochrony środowiska i kryteria zrównoważonego rozwoju. Opracowując analizowany wzięto powyższe pod uwagę.

Plan odnosi się do zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu m. in. poprzez zapis o odprowadzaniu ścieków bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Jednocześnie niniejsza prognoza odnosi się do prowadzonego monitoringu w zakresie zanieczyszczeń powietrza oraz uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym.

Wszystkie ww. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym w analizowanym projekcie planu zostały uwzględnione m. in. poprzez wprowadzenie zapisów dot.:

- 1) zracjonalizowania użytkowania wody i poprawy jej jakości (odprowadzenie ścieków bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi),
- 2) ochrony powierzchni ziemi, gleb (m.in. zapis o wykorzystaniu zgromadzonych mas ziemnych, w tym próchnicznej warstwy gleby do prac rekultywacyjnych).

Opracowywany projekt planu miejscowego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te jak zostało to wyżej wspomniane są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

7.4 Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego jak i krajobrazu. Może to być spowodowane m. in. powiększeniem spontanicznych zbiorowisk roślinności ruderalnej (które w przyszłości stać się mogą miejscem „dzikich” wysypisk odpadów, przez co niekorzystnie wpływającej na walory przyrodniczo-krajobrazowe terenu), niepodlegającym kontroli różnego rodzaju działalności człowieka, wzrostem zanieczyszczeń pochodzących z działalności rolniczej. Ponadto brak całościowego zagospodarowania analizowanych obszarów może doprowadzić do fragmentarycznego zagospodarowania i braku rekultywacji tego terenu.

Ponadto, zwrócić należy uwagę, iż analizowane tereny dotychczas były użytkowane w sposób, jaki wskazuje się w miejscowym planie.

7.5 Istotne z punktu widzenia projektu planu zapisy zawarte w ustawach

Projekt planu zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m. in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w planie uwzględnić, a analizowany projekt planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w projekcie planu ustala się m. in. zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi i odprowadzania ścieków bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi ustala się wykorzystanie zgromadzonych mas ziemnych, w tym próchniczej warstwy gleby do prac rekultywacyjnych..

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać ograniczenia wynikające z:

- 3) ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,
- 4) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- 5) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,
- 6) ustaleń w trybie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.) w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujść wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z art. 114. ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się, które z nich należą do terenów przeznaczonych (art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy):

- pod zabudowę mieszkaniową,
- pod szpitale i domy opieki społecznej,

- pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- na cele uzdrowiskowe,
- na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- na cele mieszkaniowo-usługowe,

i dla których przepisami odrębnymi¹ ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. W projekcie, ze względu na funkcję określoną na terenie opracowania, nie wprowadzono zapisów o kształtowanie komfortu akustycznego w środowisku.

W zakresie zasad gospodarki wodno-ściekowej określonych ustawą *Prawo wodne* z dnia 18 lipca 2001 r. w projekcie planu ustala się: odprowadzanie ścieków bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, do których należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Analizowany dokument obejmuje nie swym zasięgiem obszarów chronionych.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *np. Prawo łowieckie* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska terenu opracowania, które dotyczyć mogą również pozostałych terenów w gminie Śrem, wymienić należy m. in.:

- nielegalne wysypiska śmieci, składowiska gruzu,
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb, spowodowane rolniczym użytkowaniem terenów (używanie wszelkiego rodzaju nawozów sztucznych podczas prowadzenia upraw rolniczych oraz korzystanie ze środków ochrony roślin),
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych innego pochodzenia (m. in. nielegalne wysypiska śmieci, źle użytkowane szamba),
- ścieki, powstałe przy produkcji zwierzęcej,
- produkcja rolnicza, ograniczająca naturalną bioróżnorodność,

¹ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),

- indywidualne sposoby ogrzewania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- przekształcenia ziemi, związane z budową dróg i domów,
- zanieczyszczenia komunikacyjne, pochodzące z pojazdów spalinowych (powodując m. in. skażenia gleb i prowadząc do ich degradacji chemicznej),
- hałas i wibracje spowodowane ruchem komunikacyjnym (stanowiące również potencjalne zagrożenie dla zdrowia i komfortu życia mieszkańców),
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

W punkcie 7.5 omówiono zagadnienia z zakresu ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów określone w art. 72 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z nim warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić m. in. poprzez: ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni, uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej, zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych, uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Przedmiotowy projekt w odniesieniu do zakresu a także problemów, które reguluje, spełnia te warunki – przewiduje racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, umożliwia zaspokojenie potrzeb właścicieli mając na uwadze zachowanie i ochronę zasobów środowiska przyrodniczego. Jednocześnie uwzględnia istniejącą w sąsiedztwie zabudowę i jej charakter.

Ze względu na lokalizację analizowanego obszaru w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Warty, wśród istotnych problemów ochrony środowiska należy wymienić zagrożenie powodziowe. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wskazał na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego, iż część terenu objętego projektem w obrębie Mechlin znajduje się w granicach obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

8.1 Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania przewiduje się przekształcenia terenów wynikające z wprowadzenia tymczasowych obiektów budowlanych i działalności wydobywczej (dotyczy to terenów dotychczas nieobjętych taką działalnością). Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do nowego zainwestowania, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Dodatkowo mogą powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane.

Ponadto prace ziemne związane z wydobyciem kruszywa powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Dlatego też w projekcie wprowadzony jest zapis o wykorzystaniu zgromadzonych mas ziemnych, w tym próchnicznej

warstwy gleby do prac rekultywacyjnych i docelowe przeznaczenie wyrobisk, po ich wyeksploatowaniu, na zbiorniki wodne i zieleń, a pasów ochronnych na tereny zieleni.

8.2 Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu sposobu zagospodarowania, warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec zmianom na części obszarów, na których dotąd nie prowadzono eksploatacji złóż. W wyniku eksploatacji nastąpi trwale przekształcenie terenów, Na terenie opracowania powstanie wyrobisko poeksploatacyjne. Zgodnie z zapisami planu zgromadzone masy ziemne, w tym próchnicza warstwa gleby wykorzystane mają zostać do prac rekultywacyjnych, natomiast wyrobiska, po ich wyeksploatowaniu, przeznaczone mają być na zbiorniki wodne i zieleń, a pasy ochronne na tereny zieleni.

Zwrócić należy uwagę, iż na terenie opracowania dotychczas możliwa była eksploatacja złóż; niniejszy projekt opracowywany jest w celu umożliwienia dalszej eksploatacji złóż.

8.3 Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych w Lucinach i Mechlinie, określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym istniejących warunków wodnych.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej określono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nie przewiduje się utwardzeniu powierzchni w obrębie terenu obsługi technicznej, które spowodowałoby zmianę spływu powierzchniowych wód opadowych, związaną z zastosowaniem nieprzepuszczalnych nawierzchni, utrudniających wsiąkanie wód w głąb podłoża. Tereny wewnątrz wyrobisk eksploatacyjnych zostaną docelowo zagospodarowane na zbiorniki wodne i zieleń, a pozostałe tereny (pasy ochronne) na tereny zieleni.

Eksploatacja kopaliny, a także powstały zbiornik wodny nie powinien wpłynąć znacząco na stan wód podziemnych na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie. Proponowana funkcja nie powinna również mieć wpływu na ilość i jakość wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

8.4 Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Obszary objęte projektem planu położone są poza obszarami objętymi ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdują się natomiast w odległości ok. 3-3,5 km od obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Dolina Warty PLH300012.

W trakcie przeprowadzonych inwentaryzacji nie stwierdzono występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (t.j. Dz.U. Z 2016 r., poz. 2134 ze zm.), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. Z 2014 r., poz. 1409), a także gatunki z tzw. Dyrektywy Siedliskowej. Przy czym, mając na uwadze czas, w

którym inwentaryzacje zostały przeprowadzone, nie wyklucza się występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną i wymienionych w ww. dokumentach. W obowiązujących przepisach prawa istnieją zapisy dotyczące zakazów w odniesieniu do roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną prawną, np. zakaz niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt zrywania i uszkodzania chronionych gatunków roślin, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt. Art. 75 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska określa, iż w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac.

Projekt planu przewiduje przeznaczenie wyrobisk, po ich wyeksploatowaniu, na zbiorniki wodne i zieleni, natomiast pasów ochronnych na tereny zieleni.

Ze względu na fakt, iż na terenie prowadzona już była eksploatacja złóż, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na roślinność na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie.

8.5 Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny

Okresowa emisja hałasu pracujących urządzeń będzie ekranowana przez skarpy wyrobiska. Z kolei zanieczyszczenie powietrza pyłem mineralnym i emisją spalin z urządzeń eksploatacyjnych oraz środków transportu powinno mieć charakter lokalny i okresowy.

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, będzie miała pewien wpływ na zmianę warunków klimatu akustycznego oraz na stan higieny atmosfery. Zaproponowana funkcja spowodować może również wzrost ruchu komunikacyjnego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie.

Wprowadzenie projektowanego przeznaczenia terenu na obszarze opracowania nie powinno spowodować negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny. Wskazać należy, iż na analizowanym terenie prowadzono już eksploatację złóż kruszywa – przedmiotowy projekt planu miejscowego ma na celu jedynie umożliwienie kontynuacji takich działań.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowej infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak każde nowe zainwestowanie na terenie niezabudowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne. Dlatego też projekt planu wspomaga postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych, określone w przepisach odrębnych i tym samym może wspomagać podtrzymanie bioróżnorodności, m.in. poprzez pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu miejscowego będzie nieznacznie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej. Proponowane zagospodarowanie umożliwi obecnym właścicielom nieruchomości zagospodarowanie terenu zgodnie z zamierzeniami, a także zgodnie z dotychczasowym zagospodarowaniem.

Ponadto, tego typu inwestycje ze względu na charakter wprowadzonej funkcji, powodują wzrost ruchu komunikacyjnego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie, jednakże pamiętać należy, iż przedmiotowe tereny były już użytkowane w sposób wskazany w projekcie planu.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt planu w swoim zakresie będzie miał nieznaczny wpływ na krajobraz, ze względu na aktualne, istniejące zagospodarowanie. Projekt umożliwia na terenie opracowania wprowadzenie tymczasowych obiektów budowlanych, takich jak: parkingi dla potrzeb własnych i klientów oraz obiekty mieszczące pomieszczenia socjalne i sanitarne. Projektowane zagospodarowanie powinno wykorzystywać naturalne predyspozycje środowiska, a więc także rzeźbę terenu.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu miejscowego obejmuje swoim zasięgiem miejsce występowania złóż kruszywa naturalnego:

- „Luciny LK” w granicach obszaru górniczego LUCINY LK o powierzchni 16.591 m² i terenu górniczego LUCINY LK o powierzchni 32.262 m².
- „Mechlin”, w granicach tworzonego obszaru górniczego „Mechlin”, na powierzchni 19873 m² i terenu górniczego „Mechlin” o powierzchni 30155 m²

Prowadzone wydobywanie doprowadzi do zmniejszania zasobów ww. kruszywa.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Dla obszaru opracowania w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ustalono się strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego, zlokalizowanego na części terenu 2PG. Zasady ochrony zabytków archeologicznych i zasady postępowania w związku ze zmianą zagospodarowania terenu, pracami ziemnymi oraz budową obiektów budowlanych w strefie ochrony archeologicznej, określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Przy stosowaniu się do przepisów szczegółowych dotyczących ochrony zabytków, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zabytki.

Ze względu na proponowane zagospodarowanie terenu opracowania nastąpi nieznaczny przyrost dóbr materialnych. Projekt nie przewiduje wprowadzenia nowych funkcji na analizowanym obszarze (na terenie opracowania dotychczas była prowadzona eksploatacja złóż kruszywa naturalnego). Wraz z wprowadzoną funkcją projekt przewiduje możliwość utrzymania istniejących urządzeń infrastruktury technicznej. Ze względu na powyższe nie przewiduje się oddziaływania negatywnego na dobra materialne.

9. Rozwiązania alternatywne

Możliwości sposobów różnego zagospodarowania terenu opracowania ograniczone zostały w trakcie opracowania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem. W trakcie prac nad planem rozważano alternatywne rozwiązania, proponując między innymi wprowadzenie terenów rolniczych, jednakże ze względu na istniejące

zagospodarowania, jak i plany właścicieli terenów, zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za optymalne.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach szczególnie nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, ochronę naturalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, która pozwoli na zachowanie równowagi przyrodniczej na danym terenie. Zapisy projektu planu miejscowego omówione w rozdziale 8 umożliwiają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejącego i projektowanego zagospodarowania. Niemniej jednak w przypadku analizowanego dokumentu kompensacja przyrodnicza nastąpi dopiero w momencie wyeksploatowania złoża w procesie systematycznej rekultywacji terenów.

Jednocześnie realizacja zapisów planu miejscowego nie powinna spowodować negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów Natura 2000.

Mając na uwadze przeznaczenie terenów konieczna będzie kompensacja przyrodnicza, prowadzana w procesie rekultywacji. Regulacja linii brzegowej powinna być poprzedzona inwentaryzacją przyrodniczą, aby określić miejsce występowania potencjalnych siedlisk. Przewiduje się docelowe przeznaczenie wyrobisk (po ich wyeksploatowaniu) na zbiorniki wodne i zieleni, a pasów ochronnych na tereny zieleni. Powstałe w wyniku wydobywania kruszywa zbiorniki wodne, w miarę porastania roślinnością wodną podlegać będą procesom eutrofizacji; staną się one siedliskiem dla różnych gatunków fauny.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Realizacja postanowień planu, a także jego skutków, podlegać będzie pomiarom, ocenom, jak również analizom wpływu na środowisko poszczególnych czynników, które prowadzone będą przez wskazane do tego instytucje. Dla uniknięcia powielania systemów monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, dla oceny wpływu planów oraz programów na środowisko możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu (zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r.).

Do zadań instytucji i jednostek takich jak np. Państwowy Instytut Geologiczny, Wojewódzki Inspektorat Sanitarny należy prowadzenie monitoringu poszczególnych elementów środowiska – jakości wód, powietrza, gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych.

Na podstawie opracowań przygotowanych m. in. przez ww. instytucje i w oparciu o pomiary, uzyskane np. w ramach monitoringu poszczególnych elementów środowiska Urząd Gminy może prowadzić regularną ocenę np. wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną i jej zgodność z ustaleniami obowiązującego mpzp.

Głównym efektem realizacji ustaleń planu będą zmiany w zagospodarowaniu analizowanego obszaru. Ze względu na charakter tych zmian, istotnym wydaje się monitorowanie realizacji postanowień dotyczących gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

Dodatkowo analiza skutków realizacji zapisów planu miejscowego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o koncesję na eksploatację, a następnie poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz albo prezydent miasta zobowiązany jest przynajmniej raz w trakcie kadencji przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy). W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne, jak również organy administracji. Należą do nich m. in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (który przeprowadza coroczną ocenę w ramach monitoringu lokalnego i regionalnego, której podlegają poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i jego stan), Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Śrem. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska województwa wielkopolskiego, wydawanym co roku. Ponadto, ze względu na projektowaną eksploatację kruszywa metody analizy skutków realizacji tej działalności a także częstotliwość prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego zostaną określone w projekcie zagospodarowania złoża, opracowanym zgodnie z ustawą Prawo geologiczne z dnia 9 czerwca 2011 r. (t.j. z 2016 r. poz.1131 ze zm.)

Dodatkowo monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego planu w zakresie oddziaływania na środowisko polegać może m. in. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, jak również na kontroli i ocenie zgodności uzupełnienia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego planu.

Zatem po dokonaniu odpowiednich analiz i ocen stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o powyższy monitoring oraz inne dostępne wyniki pomiarów i obserwacji, w odstępach rocznych, bądź częstszych w przypadku odnotowania nieprawidłowości możliwe jest kontrolowanie realizacji ustaleń planu.

12. Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko jest podstawowym dokumentem do przeprowadzania postępowań w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, programu. Obowiązek jej sporządzania został określony w ustawie *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, a także w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych w Lucinach i Mechlinie. do którego przystąpiono na podstawie Uchwały Nr 307/XXXII/2017 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 kwietnia 2017 r.

W granicach opracowania położone są tereny, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) „Łęgi Mechlińskie” (uchwała Nr 439/XLIV/2017 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 marca 2014 r. - Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 09.05.2014 r. poz. 3008), zgodnie z którym działka o nr ewid.: 324/2, obręb Mechlin, przeznaczona jest pod tereny rolnicze oznaczone symbolem 5R,
- 2) dla obszaru położonego we wsi Luciny (uchwała Nr 361/XXXVII/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 19 września 2013 r. - Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 21.10.2013 r. poz. 5677), zgodnie z którym działki o nr ewid.: 223/2 i 223/4, obręb Luciny, przeznaczone są pod tereny rolnicze oznaczone symbolem 2R.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Śremie zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu planu w skali 1:2000.

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie: tereny górnicze: 1– 2PG.

We wstępie Prognozy omówiono przedmiot opracowania wraz z jego podstawami formalno-prawnymi, określono cel i zakres merytoryczny, omówiono również metody pracy i materiały źródłowe.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Obszary objęte projektem planu położone są poza obszarami objętymi ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w odległości ok. 3-3,5 km od obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Dolina Warty PLH300012.

Na obszarach opracowania prowadzona była eksploatacja kopalin ze złoża kruszywa naturalnego. W sąsiedztwie obszaru w Lucinach występują tereny użytkowane rolniczo, lasy, łąki. W dalszej odległości zlokalizowane są niskie budynki mieszkalne jednorodzinne z dachami zarówno płaskimi jak i stromymi, niskie budynki wielorodzinne z dachami płaskimi, gospodarstwa rolnicze. W sąsiedztwie obszaru w Mechlinie zlokalizowana jest niska zabudowa (głównie mieszkaniowa jednorodzinna) z dachami stromymi, wraz z zagospodarowaną zielenią w postaci przydomowych ogrodów. W otoczeniu występują tereny rolne, łąki, lasy. Drogi zlokalizowane w sąsiedztwie planu są drogami gruntowymi i asfaltowymi.

Druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu planu w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Poruszone w tej części zagadnienia to również m.in. cel opracowania projektu, jego ustalenia i ich powiązanie z innymi dokumentami wraz ze sposobem realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym. W części tej omówiono także potencjalne skutki, które mogą pojawić się w przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu, zapisy zawarte w ustawach istotne z punktu widzenia projektu planu, problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu planu.

Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w Lucinach i Mechlinie nie powinny spowodować realizacji inwestycji

wpływających w znacznym stopniu negatywnie na środowisko na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu. Ponadto intencją stworzenia zapisów planu miejscowego jest umożliwienie kontynuacji eksploatacji kopalin ze złóż, z wprowadzeniem zapisów dot. ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi standardami i dostosowanie treści planu do obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych. Dalsze wydobywanie jest utrudnione przez zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przedstawiono, iż zapisy projektu planu powinny zapewnić pozostawienie niezabudowanych obszarów, a także iż w wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec zmianom. Zwrócono również uwagę, iż ściśle przestrzeganie zapisów dotyczących warunków wodnych, wraz z przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, pozwolą ograniczyć pogorszenie stanu wód gruntowych spowodowane potencjalnymi zanieczyszczeniami. Proponowane przeznaczenie terenu na obszarze opracowania nie powinno spowodować negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska, jak również nie powinno wpłynąć znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego oraz na stan higieny atmosfery. Realizacja ustaleń planu będzie miała natomiast nieznaczny wpływ na krajobraz, jak również, poprzez wprowadzenie określonego w planie przeznaczenia, wpływać może na warunki życia społeczności lokalnej.

W prognozie odniesiono się m. in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu planu, spełniające wymogi wynikające z tych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, mas ziemnych.

Ponadto, oprócz informacji o oddziaływaniu – bądź jego braku – zapisów projektu planu na środowisko w zależności od analizowanego elementu, w prognozie zawarto informację m. in. o braku oddziaływania transgranicznego w trakcie realizacji zapisów projektu planu, a także o metodach monitoringu i częstotliwości jego przeprowadzania.